

Primacy of the Armenian Apostolic Orthodox Church
of the United Kingdom and Republic of Ireland

His Grace Bishop Hovakim Manukyan, Primate

Saint Yeghiche Armenian Church Parish

Սբ Եղիշէ Հայոց Եկեղեցւոյ Ծուխ

Cranley Gardens, Kensington London, SW7 3BB

t. +44 (0)20 7373 8133 Pastoral office email. info@styeoghiche.org.uk

www.styeoghiche.org.uk <https://www.facebook.com/StYeghiche>

SUNDAY BULLETIN

1: List of the Sunday Reading,

15th October 2017

Bulletin No 43/17

The Holy Translators—Mesrob, Yeghishe, Moses (Movses) the Poet, David (Tavit) the Philosopher, Gregory of Nareg, Nerses of Kla (grace-filled)

ՊՕՂՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԻ ԿՈՂՄԷ ԳԱՂԱՏԱՑԻՆԵՐԻՆ ԳՐՈՒԱԾ ՆԱՄԱԿԷՆ 2:1-10

Յետոյ, տասնչորս տարի ետք, դարձեալ բարձրացայ Երուսաղէմ՝ Բառնաբասի հետ, Տիտոսն ալ միասին առնելով: Բարձրացած էի յայտնութեամբ, եւ անոնց ներկայացուցի այն աւետարանը՝ որ հեթանոսներուն մէջ կը քարոզեմ. բայց առանձին անոնց՝ որ երեւելիներ էին, որպէսզի ընդունայն չվագեմ կամ վագած չըլլամ: Բայց ո՛չ իսկ ինծի հետ եղող Տիտոսը, որ Յոյն էր, հարկադրուեցաւ թլփատուիլ՝ գաղտնի ներս բերուած սուտ եղբայրներուն պատճառով, որոնք ներս սպրդած էին՝ լրտեսելու համար Քրիստոս Յիսուսով մեր ունեցած ազատութիւնը, որպէսզի ստրուկ ընեն մեզ. անոնց տեղի չտուինք՝ նոյնիսկ քիչ մը ատեն՝ ենթարկուելով, որպէսզի աւետարանին ճշմարտութիւնը ձեր մէջ մնայ: Իսկ անոնք որ կը կարծուէին բա՛ն մը ըլլալ - ինչ որ էին՝ ատիկա ինծի հարց չէ, քանի որ Աստուած մարդոց աչառութիւն չըներ -, այնպէս կարծուածները աւելի ոչինչ հաղորդեցին ինծի. հապա՛ ընդհակառակը, երբ տեսան թէ անթլփատներուն աւետարանը ինծի վստահուած է, ինչպէս Պետրոսի ալ՝ թլփատուածներունը, (որովհետեւ ա՛ն որ ներգործեց Պետրոսի մէջ՝ թլփատուածներուն առաքելութեան համար, նոյնպէս ներգործեց իմ մէջս՝ հեթանոսներուն հանդէպ,) ու երբ Յակոբոս, Կեփաս եւ Յովհաննէս, որոնք սիւներ կարծուած էին, գիտակցեցան ինծի տրուած շնորհքին, իրենց աջ ձեռքը տուին ինծի ու Բառնաբասի՝ իբր նշան հաղորդակցութեան, որպէսզի մենք քարոզենք հեթանոսներուն, իսկ իրենք՝ թլփատուածներուն: Միայն թէ կուզէին որ աղքատները յիշենք, ինչ որ ես ալ փութացի ընել:

The Epistle of St Paul to the Galatians 2:1-10;

The Council at Jerusalem

Then after an interval of fourteen years I went up again to Jerusalem with Barnabas, taking Titus along also. It was because of a revelation that I went up; and I submitted to them the gospel which I preach among the Gentiles, but *I did so* in private to those who were of reputation, for fear that I might be running, or had run, in vain. But not even Titus, who was with me, though he was a Greek, was compelled to be circumcised. But *it was* because of the false brethren secretly brought in, who had sneaked in to spy out our liberty which we have in Christ Jesus, in order to bring us into bondage. But we did not yield in subjection to them for even an hour, so that the truth of the gospel would remain with you. But from those who were of high reputation (what they were makes no difference to me; God shows no partiality)—well, those who were of reputation contributed nothing to me. **But on the contrary, seeing that I had been entrusted with the gospel to the uncircumcised, just as Peter had been to the circumcised** (for He who effectually worked for Peter in *his* apostleship to the circumcised effectually worked for me also to the Gentiles), and recognizing the grace that had been given to me, James and Cephas and John, who were reputed to be pillars, gave to me and Barnabas the right hand of fellowship, so that we *might go* to the Gentiles and they to the circumcised. *They only asked us to remember the poor—the very thing I also was eager to do.*

2: A short interpretation of the Gospel reading under the title The hard sayings'

ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱՒԷՏԱՐԱՆԵՆ ԸՍՏ ՄԱՐԿՈՍԻ 12:35-44

Երբ Յիսուս կը սորվեցներ տաճարին մէջ՝ ըսաւ. «Դպիրները ի՞նչպէս կ'ըսեն թէ «Քրիստոս Դաւիթի որդին է»:

Արդարեւ ի՞նք՝ Դաւիթ՝ Սուրբ Զոգիով կ'ըսէ. «Տերը ըսաւ իմ Տերոջս. «Բազմէ՛ իմ աջ կողմս, մինչեւ որ քու թշնամիներդ պատուանդան դնեմ ոտքերուդ»»:

Ուրեմն ի՞նք՝ Դաւիթ՝ Տեր կը կոչէ զայն. ի՞նչպէս ան կ'ըլլայ իր որդին»: Բազմութենէն շատեր հաճոյքով մտիկ կ'ընէին անոր:

Իր ուսուցումին մէջ կ'ըսէր անոնց. «Զգուշացէ՛ք դպիրներէն, որոնք կ'ուզեն երկայն հանդերձներով շրջիլ, կը փնտռեն բարեւները՝ հրապարակներուն վրայ, առաջին աթոռները՝ ժողովարաններու մէջ, եւ առաջին բազմոցները՝ ընթրիքներու մէջ. որոնք կը լափեն այրիներուն տուները, ու իբր պատրուակ՝ աղօթքը կ'երկարեն: Ասոնք աւելի՛ խստութեամբ պիտի դատուին»»:

Յիսուս գանձանակին դիմաց նստած՝ կը նայէր թէ բազմութիւնը գանձանակին մէջ ի՞նչպէս դրամ կը ձգէ: Շատ հարուստներ՝ շատ բան ձգեցին: Աղքատ այրի մըն ալ եկաւ ու երկու լումայ ձգեց, որ նաքարակիտ մը կ'ըլնէ: Իր աշակերտները կանչելով իրեն՝ ըսաւ անոնց. «Ճշմարտապէս կը յայտարարեմ ձեզի թէ այս աղքատ այրին՝ գանձանակը դրամ ձգողներուն բոլորէն աւելի ձգեց. որովհետեւ բոլորը իրենց առատութենէն ձգեցին, բայց ան՝ իր կարօտութենէն՝ ձգեց իր ամբողջ ունեցածը, իր ամբողջ ապրուստը»:

The Holy Gospel of Jesus Christ according to Mark 12:35-44

The Widow's Mite

And Jesus *began* to say, as He taught in the temple, “How *is it that* the scribes say that the Christ is the son of David? “David himself said in the Holy Spirit, ‘THE LORD SAID TO MY LORD, “SIT AT MY RIGHT HAND, UNTIL I PUT YOUR ENEMIES BENEATH YOUR FEET.”’

“David himself calls Him ‘Lord’; so in what sense is He his son?” And the large crowd enjoyed listening to Him.

In His teaching He was saying: “Beware of the scribes who like to walk around in long robes, and *likerespectful* greetings in the market places, and chief seats in the synagogues and places of honor at banquets, who devour widows’ houses, and for appearance’s sake offer long prayers; these will receive greater condemnation.”

And He sat down opposite the treasury, and *began* observing how the people were putting money into the treasury; and many rich people were putting in large sums. A poor widow came and put in two small copper coins, which amount to a cent. [Calling His disciples to Him, He said to them, “Truly I say to you, this poor widow put in more than all the contributors to the treasury;](#) for they all put in out of their surplus, but she, out of her poverty, put in all she owned, all she had to live on.”

Feast of the Holy Translators - Sts. Mesrob, Yeghishe, Moses of Khoronk, philosopher Davit Anghaght, Gregory of Narek and Nerses the Gracious (Nerses of Kla)

For the Armenian people the Feast of the Holy Translators is one of the most favorite and beloved national-ecclesiastical feasts. Nearly two hundred disciples of St. Mesrob Mashtots and St. Sahak are known by the general group name “Holy Translators”. The disciples of the above mentioned group of Holy Translators are known as “Junior Translators”. Celebrating this feast, the Armenian Apostolic Church pays tribute of respect to the bright memory of St. Mesrob Mashtots, Yeghishe, Moses of Khoronk, philosopher Davit Anghaght, whose sacred work and mission later has been continued on by St. Gregory of Narek and St. Nerses the Gracious. The word “Translator” means “Interpreter”. Comprehending and precisely understanding the demands of that period, the Holy Translators initiated the sacred work of creating the Armenian alphabet and literature. By the strength of their faith they dispersed the darkness and warmed the human souls. Thanks to the Holy Translators the Holy Bible was translated into Armenian and the Armenian peoples obtained the possibility to read the Holy Book in the native language. By means of their activity the Holy Translators contributed to the spiritual-cultural awakening of Armenia. After the translation of the Holy Bible, many books of Church Father were translated into Armenian, and thanks to this fact many translations, the original copies of which haven’t been preserved, presently exist only in the translated variant and thus the translations have obtained the value of the original.

3: List of the Feasts celebrated in the Armenian church

Մբ. թարգմանիչ Վարդապետների՝ Մեսրոպի, Եղիշեի, Մովսես Բերթողի, Դավիթ Անհաղթ փիլիսոփայի, Գրիգոր Նարեկացու և Ներսես Կլայեցու տոն

«Մեր լեզուն ճանապարհ է դեպի հավերժություն, գրավական՝ մեր ինքնության, Նոյան տապան՝ մեր փրկության, լուսաստղ՝ մեր լինելության»։ Գարեգին Ա Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս

Սուրբ թարգմանիչ Վարդապետների տոնը հայ ժողովրդի ամենանվիրական և սիրված ազգային-եկեղեցական տոներից է։ Թարգմանիչ վարդապետների հիշատակը Հայ եկեղեցին տոնում է տարին երկու անգամ։ Առաջինը կոչվում է «Տոն սրբոց թարգմանչացն մերոց Սահակայ և Մեսրոպայ» և տոնվում է Հոգեգալստյան չորրորդ կիրակիին հաջորդող հինգշաբթի օրը։ Երկրորդը կոչվում է «Տոն մեր սուրբ թարգմանիչ վարդապետների՝ Սահակի և Մեսրոպ Մաշտոցի, և նրանց սուրբ աշակերտների՝ Եղիշե Պատմիչի, Մովսես Բերթողի, Դավիթ Անհաղթ փիլիսոփայի, Գրիգոր Նարեկացու և Ներսես Կլայեցու», որը շարժական է և տոնը նշվում է հոկտեմբերի 3-ից մինչև նոյեմբերի 7-ն ընկած ժամանակահատվածում։ Թարգմանիչ ընդհանուր անվան տակ հայտնի են Ս. Մեսրոպ Մաշտոցին և Ս. Սահակ Պարթևին աշակերտած շուրջ հարյուր սաներ։

Սկզբնական շրջանում կային հատուկ թարգմանիչներ, որոնք արարողությունների ժամանակ Ս. Գրքի հատվածները բանավոր թարգմանում էին հայերեն։ Սակայն դա բավարար չէր։ Այս խնդրի շուրջ մտախոզված էր Մբ. Մեսրոպ Մաշտոցը։ Հայը զրկված էր Ս. Գիրքն ընթերցելու և ճշմարտությունն ու փրկությունը ձեռք բերելու հնարավորությունից։ Նա անընդհատ մտածում էր Ս. Գիրքը հայերենի վերածելու գաղափարի շուրջ, որի իրականացման համար էլ դիմում է Հայոց կաթողիկոսին՝ Ս. Սահակ Պարթևին և մեծ ընդունելություն գտնում։ Պարզվում է, որ կաթողիկոսը նույնպես մտախոզված է այդ հարցով։ Նրանց ծրագրերին իր հավանությունն է տալիս նաև թագավորը՝ Վռամշապուհ Արշակունին։ Ս. Մաշտոցը, իր հետ վերցնելով իր աշակերտներին, գնում է Ասորիքի Միջագետք, լինում Եդեսիայում, ուր և տեղի է ունենում ամենամեծ հրաշքներից մեկը. «Մեսրոպն ապավինեց Աստծուն պահքով ու աղոթքներով։ Եվ Աստված, որ կատարում է իրենից երկյուղ կրողների կամքը, լսում է Մեսրոպի աղոթքները և ցույց տալիս նրան գրերը սքանչելի տեսիլքով, և ոչ թե երազի մեջ քնած ժամանակ, այլ արթուն աչքով իմանալի և աչքի տեսանելիքով զգալի։ Մեսրոպը տեսնում է, որ աջ ձեռքի դաստակով գրում է վեմի վրա, որը դրված էր նրա առջև։ Եվ գրի փորվածքն այնպիսին էր, ինչպիսին ձեռքն էր ձև տալիս վեմի վրա. և գրերի տարբերություններն ու անունները ձևավորվում էին Մեսրոպի մտքում» (Ս. Խորենացի «Հայոց պատմություն»)։

Ունենալով հայ նշանագրերը՝ Ս. Մեսրոպը Հռոմի և Կոստանույի հետ սկսում է ձևավորել դրանք։ Ստանալով արդեն գրելու պատրաստ տառերը՝ Ս. Մեսրոպն առաջին անգամ թարգմանում է Ս. Գրքի հետևյալ տողը. «Ճանաչել զիմաստություն և զխրատ, իմանալ զբանս հանճարոյ» (Ճանաչել իմաստությունն ու խրատը, իմանալ հանճարի խոսքերը), որը վերցրել էր Սողոմոնի «Առակաց» գրքից։ Ահա սա էր, որ եղավ առաջին հայատառ նախադասությունը՝ գրված հայ ուսուցչի ձեռքով։ Բացահայտ մի իմաստություն, որով բոլորի համար հասկանալի պետք է դառնար Խոսքը և Գիրքն ընթերցելու անհրաժեշտության գաղափարը։ Այս Աստվածատուր նվերից հետո Ս. Մեսրոպը վերադառնում է Հայաստան՝ հետը բերելով մի անգին գանձ, որը լինելու էր հայ ժողովրդի հետագա դարերի մաքառման զենքը, ինչպես նաև նրա գոյատևման առհավատցյան։ Ս. Սահակի և Ս. Մեսրոպի ջանքերով Հայաստանում սկսվում են բացվել դպրոցներ, ուր ուսուցանվում են հայ գրերը։ Նրանք իրենց աշակերտների հետ ձեռնամուխ են լինում Ս. Գրքի թարգմանությանը։ Այսպիսով, քրիստոնեությունը հայացվում է և դառնում հայի կենսակերպը։

«Հայաստանը միայն հող ու քար չէ, վանք ու եկեղեցի չէ, խաչքար ու հուշարձան չէ, բերդ ու պարիսպ չէ, կամուրջ ու աղբյուր չէ, այլ մագաղաթ ու գիրք է»։

«Գիրքը քաղաքակրթության տարածման և զարգացման անիվն է»։

«Մենք կա՞նք, մեր լեզվի շունչը մեր ազգի մեջ կենդանի պահող գրով և գրքով»։ Գարեգին Ա Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս

4: Հոգեհափառ - Memorial Service

A memorial service at St Yeghiche Armenian Church is requested:

By Mrs Arsine Khatchaturian and Mrs Armine Azizian and their families for the soul of their Father and Grandfather the late **SOURIK BALALIANS**, on the 1ST anniversary of his passing, also for all the old and new deceased members of the **BALALIANS, KHATCHATURIAN** and **AZIZIAN** Families.

By Mrs Lousin Varoujian, Mr Berj Moutafian, Mr & Mrs Haig Moutafian and Family and Mr & Mrs Sevan Moutafian and Family for the soul of their Daughter, Wife, Mother and Grandmother the late **ANI MOUTAFIAN**, on the 1st anniversary memorial of her passing, and for all the old and new deceased members of the **VAROUJIAN** and **MOUTAFIAN** Families.

By The Manoukian Family memorial service for the soul of their Father and Grandfather the late **YEGHICHE MANOUKIAN**, and for all the old and new deceased members of the **MANOUKIAN** Family.

By Mrs Aline and Mrs Sosig Adomian for their Nice the late **MARIAM LANA MELKONIAN**, on the 7th day memorial of her passing, also for all the old and new deceased members of the **MELKONIAN** Family.

By Mrs Aline and Mrs Sosig Adomian and families for their Grandmother and Great grandmother the late **MAYRANOUSH BOGHOSIAN**, on the 3rd anniversary of her passing, and for all the old and new deceased members of the **BOGHOSIAN** and **ADOMIAN** Families.

By Mrs Aline Adomian and Family for their Grandmother and Great Grandmother the late **ZEVRT KEVORKIAN**, on the 40th day memorial of her passing, and for all the old and new deceased members of the **KEVORKIAN** and **ADOMIAN** Families.

By Afrikyan Family for their Mother and Grandmother the late **SEDA SARGSYAN**, on the 7th day memorial of her passing, and for all the old and new deceased members of **SARGSYAN** and **AFRIKYAN** Families

May the Lord rest the souls of the deceased members of our community in peace and console their loved ones with the comforting power of His Holy Spirit.

ENQUIRIES:

For ecclesiastical/parish matters including requests for Christenings, Home Blessing (Dnorhnek), Donations in Lieu of Flowers, arrangements for Marriages and other church administrative matters please contact Mr Viken Haladjian, phone: **07970 146 280** or **020 7373 8133** or by emailing info@styeghiche.org.uk Alternatively please approach a member of the Parish Council at church every Sunday after Badarak.

Requiem Service (Hokehankisd)

For Requiem Service (Hokehankisd), please call the church office at **020 7373 8133**, or e-mail us your request to info@styeghiche.org.uk by Thursday, in order to include the name(s) of your beloved one(s) in the Sunday bulletin. There is no set monetary amount for requesting Hokehankisd; any amount donated is appropriate and appreciated.

Please remember our Church in your prayers.

ANNOUNCEMENT:

Your kind donations are gratefully accepted:

In order to meet the ever increasing church functioning expenses, The St Yeghiche Parish Council would like to appeal to all members of the community for their annual membership dues and generous donations. Please complete this form and hand your donation to the members of the Parish Council at the side entrance of the Church. Alternatively please post your cheque to: St Yeghiche Armenian Church Parish c/o Dr. Setrag Karanfilian, 13b Cranley Gardens, Kensington London, SW7 3BB. Please make your cheques payable to: "St Yeghiche Armenian Church".

Alternatively you can arrange a standing order or donation by bank transfer to our St Yeghiche Armenian Church Parish Ltd Account at:

HSBC, Acc.no: 42674432, Sort code: 40-02-26, IBAN: GB73MIL40022642674432, BIC: MIDLGB2106F

I wish to arrange a standing order/make a donation £to the St Yeghiche Arm. Church Parish.

Name:

Address:

Tel:.....Email:.....